

Sesiunea Biroului CIBAL și Conferința științifică „Documentele diplomatice—surse importante ale studiilor balcanice” (München, 4—6 mai 1986)

În zilele de 4—5 mai 1986, la sediul Arhivelor Centrale ale Statului din Bavaria (München — R.F.G.), s-a desfășurat sesiunea Biroului CIBAL, la lucrările căreia a luat parte și o delegație a Arhivelor Statului din România. Ordinea de zi a sesiunii a cuprins prezentarea dării de seamă privind realizarea programului de lucru al CIBAL în perioada iunie 1985 — aprilie 1986, discutarea proiectului de program al activităților CIBAL pe următorii trei ani, precum și dezbaterile unor măsuri organizatorice referitoare la pregătirea sesiunii Consiliului CIBAL și a celei de-a 10-a aniversări de la înființare (Sofia, octombrie 1986).

În luările de cuvânt ale prof. G. Kournoutos (Grecia), președintele CIBAL, și ale prof. N. Todorov (Bulgaria), secretarul general al CIBAL, a fost relevată cu satisfacție realizarea programului stabilit în vara anului 1985, precum și corelarea acestuia cu programele de activitate ale UNESCO și ale Consiliului Internațional al Arhivelor (C.I.A.). Președinții comisiilor permanente ale CIBAL: prof. O. S. Schmidt (URSS) — Comisia de manuscrise; dr. I. Borsa (Ungaria) — Comisia de arhive și microcopii; prof. I. Karaianopoulos (Grecia) — Comisia de documente medicvale, au raportat asupra realizărilor de până acum, referindu-se cu deosebire la unele aspecte ale activității viitoare. Astfel, prof. O. S. Schmidt a accentuat necesitatea elaborării unor criterii metodologice unitare pentru alcătuirea catalogului manuscriselor slave, sugerind oportunitatea unei întruniri a specialiștilor în domeniu cu prilejul viitorului Congres de slavistică. Dr. I. Borsa a insistat asupra colaborării rodnice între membrii CIBAL la realizarea proiectului de microfilme ale unor surse documentare de interes comun, subliniind aprecierea de care se bucură activitatea Comisiei de arhive și microcopii din partea UNESCO și C.I.A. (reprezentată la München de secretarul executiv, dr. Charles Kecske-méti).

La rîndul său, prof. I. Karaianopoulos, relevînd necesitatea sprijinirii mai intense a activității Comisiei de documente medicvale, a atras atenția asupra necesității elaborării unui model de fișă pentru documentele medicvale, acesta urmînd să stea la baza editării viitoarelor colecții de izvoare.

În alocuțiunea sa, prof. N. Todorov, a informat participanții la sesiunea Biroului despre constituirea la sediul CIBAL (Sofia) a unei biblioteci documentare de circa 20 000 volume care, împreună cu depozitul de microfilme reprezintă o bogată bază de documentare pentru istoria popoarelor din Balcani pusă la dispoziția cercetătorilor prin sala de studiu special amenajată. Prof. N. Todorov a subliniat în același timp importanța organizării unor manifestări științifice cu o participare cît mai largă în interesul promovării studiilor balcanice.

Discuțiile purtate pe marginea bogatului proiect de program al CIBAL au prilejuit relevarea unor aspecte de mare importanță pentru activitatea viitoare. Astfel, dr. Charles Kecske-méti a insistat în mod deosebit asupra necesității creării unei bănci de date și a constituirii unui sistem informatic automat, cuprinzînd toate sursele documentare deținute de CIBAL, ca un instrument de informare operativă a tuturor cercetătorilor interesați în studiile balcanice și mediteraneene.

Se mai cuvine amintit faptul că la lucrările sesiunii a luat parte pentru prima dată — în calitate de observator — o delegație din R.P.S. Albania, care și-a exprimat interesul față de bogatul program de activitate al CIBAL, subliniind avantajele frecventării cursurilor de pregătire profesională.

În încheierea dezbaterilor s-a stabilit că sesiunea Consiliului CIBAL și festivitățile prilejuite de cei 10 ani de la înființarea CIBAL vor avea loc la Sofia începînd cu 30 octombrie 1986.

Participanților la sesiunea Biroului CIBAL li s-a oferit apoi ocazia vizitării depozitelor și laboratoarelor de

restaurare și microfilmare ale Arhivelor Centrale de Stat ale Bavariei. Cu acest prilej au fost remarcate în mod deosebit mijloacele moderne de păstrare și conservare a documentelor. De asemenea, au stîrnit interes sistemele de asigurare a documentelor în depozit.

În zilele de 5—6 mai 1986, la inițiativa Arhivei federale (Bundesarchiv), a Arhivei Centrale de Stat a Bavariei (Bayerisches Hauptstaatsarchiv) și a Institutului de studii sud-est europene (Südost Institut), s-a desfășurat la Tutzing, în apropiere de München, conferința științifică pe tema „Documentele diplomatice — surse importante ale studiilor balcanice”. Din cele 20 comunicări prezentate ne-au reținut atenția în mod deosebit următoarele: dr. K. Oldenhage (R.F.G.), *Izvoare pentru istoria țărilor balcanice la Arhiva federală din Koblenz*; dr. J. H. Busley (R.F.G.), *Izvoare pentru istoria țărilor balcanice la Arhiva Centrală de Stat a Bavariei*; dr. K. Nehring (R.F.G.), *Rapoartele și relatările finale ale soldaților imperiale la Constantinopol ca sursă pentru istoria sud-est europeană în secolele XVI—XVIII*; M. Gustafson (S.U.A.), *Documente diplomatice ale S.U.A. referitoare la istoria balcanică*; dr. P. Carucci (Italia), *Sursele diplomatice din perioada Restaurăției (1815—1861) referitoare la țările balcanice*; dr. L. Mannino (Italia), *Documente diplomatice italiene de la unirea Italiei pînă la sfîrșitul primului război mondial (1861—1918)*; S. Weller (Elveția), *Arhivele Ligii Națiunilor*; dr. D. Lukač (Iugoslavia), *Documente diplomatice din arhivele*

Iugoslaviei privind istoria popoarelor balcanice pînă în anul 1945; dr. St. Malfer (Austria), *Actele cu caracter diplomatic și istoria bisericii*; Austria și Balcanii (1848—1918); dr. E. Palotás (Ungaria), *Izvoare diplomatice austriece despre politica monarhiei habsburgice în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*; N. Svolopoulos (Grecia), *Fondul Memoriei și documente din Arhivele Ministerului Afacerilor Externe al Franței — sursă de istorie a Imperiului otoman și a popoarelor balcanice*; K. Mancev (Bulgaria), *Arhivele diplomatice bulgare despre istoria popoarelor balcanice (1919—1939)*.

Se cuvine subliniat faptul că cea mai mare parte a comunicărilor prezentate a semnalat numeroase surse documentare referitoare la istoria modernă și contemporană a României, remarcîndu-se cele privind procesul de înființare al statului național unitar român în contextul politic internațional din epocă și politica României interbelice, de apărare a independenței naționale și apărare a statu-quo-ului teritorial.

Desfășurate la un înalt nivel științific, într-o atmosferă de colaborare și înțelegere, lucrările conferinței științifice de la Tutzing au contribuit nu numai la o mai bună cunoaștere și interpretare a surselor diplomatice privind istoria țărilor din Balcani, ci au prilejuit totodată un util schimb de experiență în domeniul metodologiei de cercetare și publicare a acestor izvoare specifice.

MARIA PÎRVULESCU
COSTIN FENEȘAN

Primul an de activitate a Laboratorului de studii otomane

Cercetările întreprinse în arhivele, bibliotecile și muzeele din străinătate au avut și au ca rezultat firesc îmbogățirea tezaurului arhivistic național și, implicit, dezvoltarea bazei documentare a istoriografiei. Valorificarea științifică a acestui prețios material documentar — păstrat, în bună măsură la Direcția Generală a Arhivelor Statului, sub formă de microfilme și xerografii — s-a realizat într-o multi-

tudine de forme, între care menționăm editarea unor corpusuri și ediții de documente, studii și articole elaborate pe baza informațiilor cuprinse în ele, instrumente de informare științifică etc. În aceeași ordine de idei, relevăm necesitatea pregătirii de specialiști, îndeosebi, în privința unor limbi și paleografii dificile prin însăși natura lor (slavă, latină, turco-osmană). Instituțiile de profil (de pildă,